

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/320/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713207003
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7713207003.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu M. U., bývajúceho v G. Č.. XX, proti žalovanej R. U., rod. U., bývajúcej v G. Č.. XXX, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce zo dňa 22. 5. 2013 č.k. 16C/118/2013-11 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie vo veci zastavil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak o návrhu zo dňa 2.5.2013 (doručeného súdu dňa 6.5.2013), ktorým žalobca žiadal vyporiadať zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov konania po rozvede ich manželstva.

Prvostupňový súd rozhodnutie o zastavení konania odôvodnil tým, že na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 7C/115/2013 je vedené iné konanie medzi totožnými účastníkmi a o totožnom predmete konania, na základe návrhu podaného žalovanou (t.j. R. U.) dňa 3. 5. 2013. Konaniu na základe návrhu žalobcu preto bráni procesná prekážka už skôr začatého konania, tzv. litispendencia (žalobca podal návrh na súd až 6.5.2013). Konštatoval, že ide o nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, preto podľa ust. § 104 ods. 1 O.s.p. neskôr začaté konanie zastavil, tak aby zabránil výskytu dvojakých, či viacerých rozhodnutí v tej istej veci v súlade so zásadou „ne bis in idem“.

Rozhodnutie o trovách konania vychádza z ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie žalobca. Žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. Namietal, že konanie na základe návrhu jeho bývalej manželky (vedené pod sp. zn. 7C 115/2013) nemožno považovať za spor, ktorý by mal byť dôvodom na zastavenie konania v tejto veci, pretože žalovaná v konaní o jej návrhu nezaplatila súdny poplatok ani do 22. 5. 2013. Súdny poplatok v tejto veci (v sume 66 euro) na výzvu súdu zaplatil už 17. 5. 2013.

Odvolačný súd preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa rozhodol správne, pokiaľ konanie zastavil a konštatoval, že dôvodom jeho zastavenia je neodstrániteľná prekážka už skôr začatého konania v inej veci totožných účastníkov a totožného predmetu konania.

Z obsahu preskúmaného spisu vyplýva, že predmetom konania je vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania po rozvode manželstva rozsudkom Okresného súdu v Michalovciach zo dňa 28.4.2010, č.k. 19C/11/2010 - 29, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 6.5.2010.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Ustanovenie § 103 O.s.p. má povahu generálneho procesného ustanovenia týkajúceho sa skúmania podmienok konania. V zásade platí, že súd danosť alebo nedanosť procesných podmienok skúma ex officio, a to v ktoromkoľvek štádiu konania. Procesná teória i súdna prax bez zvyšku akceptujú ako osobitný druh procesných podmienok tzv. negatívne procesné podmienky, ktorých osobitosť spočíva v tom, že nesmú byť dané, aby súd mohol o veci konať a vec prejednať a rozhodnúť. K takýmto procesným podmienkam sa zaraďuje prekážka litispendencie, t. j. prekážka už začatého konania (§ 83) a prekážka právoplatne rozhodnutej veci (§ 159 ods. 3).

Podľa § 83 O.s.p. začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Podľa § 104 ods. 1 prvá veta O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že nedostatkom podmienky súdneho konania podľa § 104 ods. 1 O.s.p. je i prekážka začatého konania (litispendencia; § 83 O.s.p.), ktorá bráni tomu, aby na súde prebiehalo iné konanie v tej istej veci.

Táto prekážka vzniká (je daná), ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, táto je daná vždy aj vtedy, ak účastníci v druhom konaní vystupujú v opačnom procesnom postavení. Predmet konania je vymedzený petitom návrhu na začatie konania a základ uplatneného nároku je určený skutkovými okolnosťami, ktorými je petit zdôvodnený.

Odvolačný súd konštatuje, že súd stupňa správne uzavrel, že medzi účastníkmi konania ide o totožný predmet konania (vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov) medzi totožnými účastníkmi konania, aj keď v opačnom procesnom postavení. O správnosti takéhoto záveru svedčí aj fotokópia žaloby na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov podaná žalovanou prostredníctvom jej právneho zástupcu na konajúci súd dňa 3. 5. 2013 (č.l. 18).

Litispendencia je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí alebo kedy táto prekážka vznikla. V takom prípade vždy konanie zastaví podľa § 104 ods. 1 O.s.p. Spravidla zastaví konanie o návrhu, ktorý bol podaný neskôr. Pre posúdenie, či tu je prekážka začatej veci, je rozhodujúci stav v čase rozhodovania v neskôr začatom konaní (R 97/2003).

Postup súdu prvého stupňa, ktorý po zistení, že pred konajúcim súdom prebieha iné konanie totožných účastníkov o totožnom predmete sporu, konanie v neskôr začatej veci zastavil je procesne správny, pretože konaniu v tejto veci bráni prekážka už začatého konania vo veci vedenej pod sp. zn. 7C/115/2013.

Neobstojí odvolacia námietka žalobcu, že žalovaná nezaplatila súdny poplatok v konaní vedenom na základe jej návrhu, pretože z obsahu preskúmaného súdneho spisu (č.l. 16) vyplýva, že žalovaná súdny poplatok zaplatila dňa 3. 6. 2013.

S poukazom na tieto dôvody odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách účastníkov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu účastníkom nepriznal, pretože žalobca v odvolacom konaní úspešný nebol a žalovaná neuplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Uvedené rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.